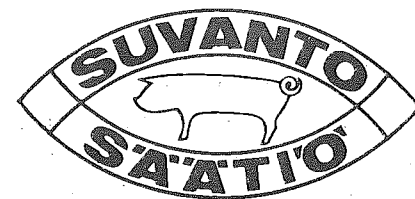

SUVANNON SEUTU

SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 6 1987
SYYSKUU

MOTTIMETSÄSTÄ PALUU KIVINIEMESSÄ SYKSYLLÄ 1943. Henkilöt vasemmalta: Pekka Tiinus, Maija Kuparinen, Hilkka Tiinus, Maija ja Lahja Aho, Martti Mustamo, Matti Kuparinen ja August Aho.

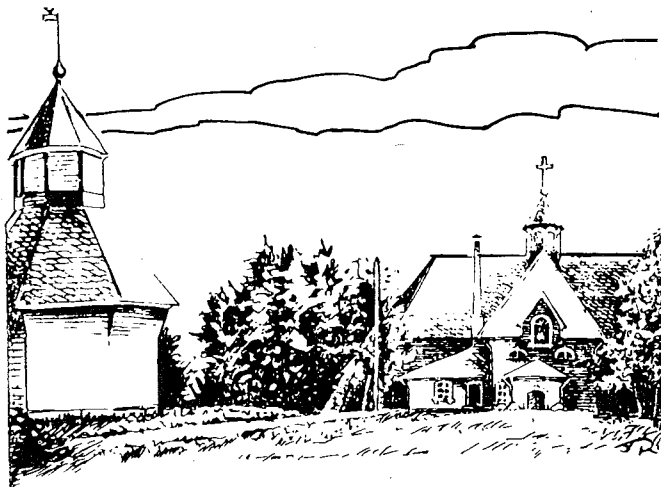
Sakkola-juhlan tunnelmia

Keräsin muistoja
korillisen.
Sakkolan muistoja
säilöön laitoin.
Riiskan muistot
valkeaan liinaan...
Punaisen ruusun
päälle taitoin.
Katselen niitä
kun ikävä ehtii.

Katsoimme juhlilla
Suvannon selkää.
Laineet siinä
laski ja nousi.
— Ajatus nuoruuden
iloissa souti.
Kerroimme niistä,
viihdyimme niissä.
Suvannon laine
muistoja nouti.

Keräsin muistoja
korillisen.
Ystävät juhlilla
muistoja antoi.
Käsi kaulalla,
halauksin
elämän ruusuja
koriin kantoi.
— Kiitos teille!
Tapaamme vielä!

Elsa Tuokko

TAPULIN VARJOSSA

Rovasti Matti Hakkarainen

Sakkola-juhlan juhlasaarna Kalevan kirkossa 2. 8. 1987

Mt 17:1—8

Olemme vuorella. Olemme kirkas-
tusvuorella. Olemme Jeesuksen kans-
sa hänen opetuslapsinaan tänä kir-
kastussunnuntaina vuorella.

Vuorelta näkyy kauas. Jeesuksen
opetuslapset Pietari, Jaakob ja Jo-
hannes näkivät kirkastusvuorella yli
tuhat vuotta sitten, elihan
Mooses — Israelin kansan vapauttaja

Egyptin orjuudesta ja juutalaisten
uskonnon perustaja — jo 1300 vuot-
ta ennen Jeesuksen syntymää.

Tässä jumalanpalveluksessa, jota
vietetään Kalevan seurakunnan ja
sakkolalaisten yhteisenä juhlana,
nähdään myös inhimillisesti katsoen
kauas. Tässä juhlassa, jossa sakko-
lalaiset kokoontuvat Suvanto-säätiön

40-vuotisjuhlien merkeissä 40 kerran
yhteen muistelemaan menetettyä ko-
tiseutua, kohtaamaan toisiaan ja saa-
maan elämänrohkeutta, nähdään yli
40, 60, joku ehkä yli 80 vuoden pää-
hän.

Kaikille meille, jotka olemme viet-
äneet lapsuutemme ja nuoruutemme
parhaita päiviä Sakkolassa, nousevat

mieleen Sakkolan maisemat, monet
läheiset ja rakkaat kasvot ja lukemat-
tomat erilaiset tapahtumat.

Itselleni on tätä juhlaa ajatellessani
tullut elävästi mieleen Sipilänmäen
aho ja sen reunamilla olleet Laamas-
ten ja Karosten talot. Yksi oman elä-
mäni vaikuttavimmista muistoista on
se, kun syksyllä 1941 ratsastin Viik-
sanlahdesta yksin Sipilänmäelle ja
näin ensimmäisen kerran takaisin val-
lattuna tuon rakkaan maiseman.

Kaikille sakkolalaisille yhteisinä
nousevat muistot Suvannon rannois-
ta ja omasta kirkosta, jotka on ku-
vattu tämän juhlan ohjelmalehtiseen.

Katsellessamme tältä näköalapai-
kalta — kuin vuoren huipulta —
vuosikymmenien päähän, kuulen
sieltä kaunista Kannaksen Karjalan
murretta ja tekisi mieli vaihtaa puhe
siihen ja kysellä, muistat sie viel hä-
net tai sen tai tuon asian ja tapahtu-
man.

Kuulen sieltä myös laulua. Kuulen
sankarina kaatuneen, itseäni vähän
vanhemman serkkuni laulavan lem-
pilauluaan: ”Vuori korkea, tiekin
vaivalloinen, kuitenkin kulkee, läpi
ahdingoitin, aion perille, tälle vuo-
relle.”

Kun me katselemme kuljettua mat-
kaa, niin ei se ole ollut aina helppo.
Monien ahdingoitin läpi on pitänyt
kulkea. Siitä omalla tavallaan ovat

muistuttamassa meitä ennen tätä ju-
malanpalvelusta suoritettut kunnian-
osoitukset Kalevankankaan sankari-
haudoilla ja Karjalaan jääneiden vai-
najien muistomerkillä. Siitä muistut-
taa meitä näihin juhliin liittyvänä
Sakkolan sotainvalidien 45-vuotis-
juhla. Samana syksynä 1942, jolloin
Eemil Kekki, Aarne Naskali ja Martti
Karonen muutamien toisten kanssa
perustivat Sakkolaan Sakkolan so-
tainvalidien yhdistyksen, pidettiin
Sakkolan hautausmaalla sankarivai-
najien hautajaiset ja kotiseutujuhla
palaneen kirkon raunioitten vierellä.
Monille meistä läsnäolleista se on
jäänyt pysyvästi mieleen.

Mutta ei tähän kuljettuun mat-
kaan liity vain pelkkää ahdistusta,
ahdinkoa ja ikävää, vaan lukematto-
mat ovat myös ne muistot, jolloin Ju-
mala on siunannut kuin profeetta
Elian aikana Sarpatin leskeä ja hä-
nen poikaansa: Jauhot eivät ole lop-
puneet vakkasesta. Jumalan siunaus
on eletty todeksi Karjalan heimon
kuten koko Suomen kansan elämäs-
sä. Ja niinpä uskon, että näillä nel-
jänsillä kymmenensillä Sakkolan pi-
täjäjuhlilla koetaan sukulaisten ja ys-
tävien kohtaamisessa sellaista hyvän
olon ja kiitoksen tunnetta kuin ope-
tuslapset Jeesuksen seurassa tunsivat
kaksi vuosituhatta sitten, jolloin he

olisivat olleet valmiit rakentamaan
majat ja jäämään siihen.

Kirkastusvuorella olemisen päätar-
koitus ei ollut kuitenkaan hyvän olon
tunteessa, vaan tarkoitus oli, että Jee-
sus kirkastuisi heille Jumalan Pojaksi
ja Vapahtajaksi. Siksi he kuulivat ää-
nen, joka sanoi: ”Tämä on minun rak-
kas Poikani, johon olen mielistynyt,
kuulkaa häntä.”

Olemmehan mekin sitten Sakko-
lassa tai Tampereella tai missä tahan-
sa kuulleet tämän äänen omassatun-
nossamme. Emmehan me muuten
olisi selvinneet, ellei Jeesus olisi ol-
lut meidän kanssamme. Onhan hän
niin usein meille sanonut ja sanoo tä-
näänkin: ”Nouskaa, alkää peljätkö?”

Matka jatkuu.

Kunniakäynnit sankarihaudoilla ja
Karjalaan jääneiden vainajien muis-
tomerkillä ovat oikeastaan tienviitto-
ja ajatellessamme matkan päämää-
rää.

Siitä laulaa oululaisneiton Elsa
Christina Holmsten sakkolalaisen ur-
kurin Armas Maasalonsävelillä:
”Siellä riemun maassa taivaan, alta
vaivan päästyä sua kiitetään. Siellä ei
aalto uhkaa laivaa, synnin vaivaa
siellä ei itke yksikään.”

Ja siellä me näemme myös Jeesuk-
sen kasvoista kasvoin. Amen.

Puhe Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä

Me vietämme itsenäisyytemme
seitsemättä vuosikymmentä. Se ei ole
kovin merkittävä aika, jos kriteerinä
käytämme kansojen historiaa.

Mutta nuo seitsemän vuosikym-
mentä eivät suinkaan ole olleet kan-
samme kohdalla aina helppoja aiko-
ja. Se on vaatinut meiltä jokaiselta
henkistä kasvamista, jotta olemme
voittaneet sisäiset erimielisyydet ja
olleet valmiina yhdessä torjumaan
ulkoiset vaarat. Tässä yhteydessä ei
ole tarkoituksen mukaista kerrata

noita tapahtumia, koska ne ovat mei-
dän kaikkien tiedossa.

Mutta voimme olla kiitollisia ja
onnellisia siitä, että olemme säilyttä-
neet kansallisen identiteettimme,
voimme vaalia omia kulttuuriperin-
teitämme.

Kuulumme itsenäisenä kansana
kansakuntien joukkoon. Lähes puo-
livi vuosisataa on kulunut niistä tapah-
tumista jotka aiheuttivat sen, että tä-
nään seisomme hautapaaden äärellä,
joka kertoo niistä lunnaista joilla

jouduimme itsenäisyytemme lunasta-
maan.

Aina ei ole ollut helppoa hyväksyä
noita tapahtumia, vaan on se aiheut-
tanut oikeutettua katkeruutta. Olem-
me joutuneet kysymään itseltämme:
Miksi karjalanheimo on joutunut
maksamaan niin suuren hinnan?
Mutta uskon, että aika on kadotta-
nut katkeruuden, jäljelle on jäänyt
kaipausta ja muistot heistä joiden vii-
meinen leposija ei ole meidän tavoit-
tettavissa.

Tervetuloivotus Sakkola-juhlaan

Arvoisat Kutsuvieraat! Hyvät sakkolalaiset!

Toivottaessani Teidät tervetulleeksi näille Sakkola-juhlille näen, että hyvin olette kutsua kuulleet, koska näin lukuisasti olette saapuneet.

On oikein hyvä, että tulitte.

Nämä ovat jo 40:t Sakkolan pitäjäjuhlat sotien jälkeen ja toista kertaa nyt Tampereella.

Näihin juhliin on yhdistetty myös sodan aikana v. 1942 Sakkolassa perustetun Sotainvalidien Veljesliiton Sakkolan osaston 45-vuotisjuhlat sekä Suvanto-Säätiön 40-vuotisjuhlat. Säätiö on antanut nämä juhlat nyt kerhomuotoisena toimivan Sotainvalidien osaston järjestettäväksi. Koska koko sodan jälkeisen ajan osasto on pitänyt kotipaikkanaan Tamperetta, niin juhlapaikan valinta lieenee siinäkin mielessä oikeaan osunut ja täällä on meillä tilaa. — Samoin täällä Tampereella ja lähiympäristössä toimii Sakkolan Kirkonkylän nuorisoseura, heiltä olemme saaneet arvokasta apua järjestelytehtävissä. Useimmin pitäjäjuhlat sijoituskunnissa järjestävät paikallinen Karjalaseura.

Tuossa aluksi sanoin, että oli hyvä kun tulitte.

Tämä lause jäi mieleeni Sakkola-juhlissa vuosia sitten Viialassa. Siellä kirkossa saarnasi silloin rovasti Ar-

vo Liesmaa. Hän oli hyvin pidetty henkilö seurakunnassa ja on nyt täällä olevan vieraamme rippi-isä ja ensimmäisen Herran Pyhän Ehtoollisen jakaja. Hän toisti silloin monesti saarnassaan tämän lauseen: Oli hyvä, että tulitte.

On ihmeellistä tuo Sakkolan tuntemus vieläkin, vaikka kohta tulee 50 vuotta kuluneeksi siitä ajasta, kun jouduttiin sieltä lähtemään, mutta vieläkin, kun ihmisten kanssa keskustelea oppimallaan Sakkolan murteella, niin kysytään kohta: Mistä päi Kannasta sie uot? Kun vastaan, että Sakkolan poikiha mie uon, niin heti tulee vastaus: Sinä olet niitä Sakkolan "rotuporsaita". — No niitähän mie uon.

Kysyjä saattaa pitää tätä pienenä pilkkana tai ehkä huumorina, mutta kyllä minä olen pitänyt jonkinlaisena kunniana olla Sakkolan "rotuporsas."

Olivat aikamoisia mainosmiehiä he, entisajan "porsasparisniekat, kun viidenkymmenen vuoden takaa tunnetaan tai muistetaan Sakkola niistä maan mainioista rotuporsaista. Ei mainostettu radiossa, puhumattaan Tv:tä. Korkeintaan saattoi olla

Aamulehdessä ilmoitus, että Sakkolan rotuporsaita on myytävänä Tammen torilla.

Sellainen oli Sakkola, mutta emme pääse luvan perästä monikaan sinne katsomaan...

Hyvät juhluvieraat! Oli hyvä, että tulitte!

Olette tervetulleita!

Martti Karonen

Lohdutus ystävälle

*Älä itke haudallani
sillä en minä enää ole siellä!
Tule luokseni myrskytuulena
tai leutona ilmvirtana
ja kuivaa kyyneleesi.*

*Tulen luoksesi lauluna lintusen.
Tulen luoksesi lauluna kukkasen.
Tulen luoksesi muistojen tiellä.*

*Älä itke haudallani,
sillä en minä enää ole siellä
maan alla.*

*Olen yhtynyt VOIMAAN SUUREEN,
joka on kaikkialla!*

Klaudia

VEIKKO SOKURA
Erikois-
hammasteknikko
TAMPERE
Mäkipääkatu 39—41 II kerros
Puh. 556615

Putkiliike
P Nuora Ky
37560 KULJU
puh. 676 100

Reino Volanen

Matti Laamanen

Juhlapuhe Sakkolan pitäjäjuhlassa Tampereella 2. 8. 1987

Kotipitäjäme Sakkolan tämän vuoden pitäjäjuhla sisältää itse asiassa kolme juhlaa. Pitäjäjuhlaa vietetään nyt 40 kerran. Saman verran on ikävuosia Suvanto-Säätiöllä, sakkolalaisten erilaisia kulttuuritoimintoja edistävällä ja rahoittavalla sekä muutoinkin eräänlaisena kattoorganisaationa toimivalla järjestöllä. Sakkolan Sotainvalidit, jo Sakkolassa jatkosodan aikana perustettu ja kerhomuotoisena toimiva, tulee 45 vuoden ikään. Harvoin on näin paljon aihetta juhlimiseen.

Meitä on tänään johdateltu sekä sanoin että sävelin muistojen äärelle. Samoin eilisiltä Tampereen kauppaoppilaitoksella toi väkevästi mieleen sodanaikaiset rintamatapahtumat. Pitäjäjuhla onkin nimenomaan muistojen juhla. On käyty jälleen kerran naapurin kanssa läpi evakkotien vaiheet, lähtö joulukuun alussa v. -39 härkävaunuissa kohti länttä tai ajaen lehmiä hyytävässä pakkasessa umpihangessa. On kerrattu vuosien -41-42 Sakkolaan paluun sykhdyttävän riemukkaat hetket ja myös ne suunnattomat vaikeudet, jotka alussa olivat voitettavina. Jos sitten taas lähtö kohti länttä kesäkuussa -44, jolloin tunnelmat niin kotinsa jättävilä kuin rintamalla olijoilla olivat sellaiset, että eipä taideta ihan pian takaisin Suvannon rannoille tulla. Jälleen aloitettiin elämä alusta, lähes jokaisen kohdalla eri kunnassa kuin -39, eri puolilla ympäri Suomea. Oli jo helpompi siinä mielessä aloittaa, että kokemusta oli edellisestä 5 vuoden takaisesta reisusta. Lopulta mo-

nien vaiheiden jälkeen päädyttiin tänne Hämeeseen, jäyhien ja harkitsevien ihmisten pariin. Elämä alkoi taas.

Muistot ovat elämän rikkaus. Ne sitovat yhteen ihmisen lapsuuden, nuoruuden, keski-ikä ja vanhuuden. Jokaisella meistä on oma muistojen maailma, jossa voimme liikkua turvallisesti ja rohkeasti, vapaana ajan ja etäisyyksien rajoituksista. Muistot säilyvät omassa suljetussa maailmassamme, johon ulkopuolinen ei pääse ilman lupaamme.

Mutta tässä juhlassa ja kahdenkeskisissä jutteluissa muistojen portit avautuvat myös toinen toisillemme, on niin paljon yhteistä. Muistot lisäävät voimiamme, antavat elämälle lämpöä ja vahvistavat omanarvon tuntoamme.

Karjalaiset olivat pakolaisia, vaikka tuota sanaa ei käytettykään. Ensimmäisiä sotapakolaisia eivät karjalaiset olleet, ei likimainkaan. Laatokan länsi- ja pohjoisrannoille vuosisatojen kuluessa asettautuneet karjalaiset ovat meitä ennen joutuneet lukemattomia kertoja kärsimään sodista. Erotukseksi meistä he kuitenkin voivat aina kunkin pienen sodan jälkeen palata kotipaikoilleen. Meille on ensimmäistä kertaa käynyt niin, että paluu rauhan teon jälkeen oli mahdotonta.

Tänä aikana, jolloin pakolaiskysymys maailmanlaajuisena ongelmana mainitaan jopa maailmanrauhan uhkana, on syytä todeta, että sodan jälkeisinä puutteen vuosina syntyi eräs suomalainen maailmanennätys, joka

on vaikeasti lyötävissä, eihän se tosin mikään kailpailulaji olekaan. Vuosikymmenen jälkeen sodan päättymisestä oli meillä saavutettu seuraavat tavoitteet:

— yli 400.000 siirtoväkeen kuuluvaa oli asutettu

— n. 38.000 erilaista tilaa oli muodostettu

— sodan seurauksena menetetty peltoala oli "vallattu" takaisin

— Lappi oli jälleenrakennettu, mikä koski 200.000 ihmistä — tämä suomalainen maailmanennätys ratkaisi pakolaisongelman millään tavoin yhteiskuntajärjestystä muuttamatta. — Tähän osallistuivat kaikki, niin poliittiset päätöksentekijät kuin toimenpiteiden toteuttajat sekä tietysti ja mitä suurimmassa määrin siirtoväki itse. Yksimielisyys oli välttämätöntä.

On syytä todeta, että esim. Saksan Liittotasavallassa vielä 20 vuotta sodan päättymisen jälkeen pakolaiskysymyksen hoito oli vielä pahimmillaan. Tosin maa oli kokonaisuudessaan miehittäjien hallussa.

Ken härjillä ajaa, se härjistä puhuu, koska olen syntynyt multaa kynsien alla ja sontaa varpaiden välissä. Sanoohan sakkolalainen sanon takin: "Kell ei uo jalat sonnas, sill ei uo suu jamakas." Sakkola oli ennen sotia melko puhdas maatalouspitäjä. Suurtiloja ei ollut yhtäkään, sen vuoksi ei ollut myöskään juopaa, jonka Hämeessä aikoinaan muodostivat tilalliset ja torpparit. — Koneellistamisaste oli alhainen, sirpistä oli sentään jo siirretty viikateniittoon

viljan osalta, heiniä oli jo kauan niitetty hevosvetoisella niittokoneella.

Tätä 50 vuoden takaista taustaa vasten tuntuu aika ihmeelliseltä, että maapallon nykyisellä n. 350 miljoonasta viljelijäperheestä n. 250 miljoonaa perhettä muokkaa maansa vielä kuokalla tai puuauralla vetovoi- manaan oman perheen jäsen — todennäköisesti vaimo. Rauta-auralla työskentelee n. 90 miljoonaa perhettä ja tuon auran edessä on sitten tilanteen mukaan nautta, kameli tai parhaassa tapauksessa hevonen. Nykyaikaista koneistettua maataloutta harjoittaa vain n. 10 miljoonaa perhettä, jotka pääasiassa tuottavat ne elintarvikkeet, jotka liikkuvat maailmankaupassa.

Ei uskoisi eletävän aikaa, jolloin erilaiset satelliitit levittävät tietoa ympäri maapallon, avaruusmatkailu on jokapäiväistä tapahtumaa, sydämiä siirretään ihmisestä toiselle, tietokoneet suorittavat hetkessä uskomattomia laskutoimituksia, robotit ovat teollisuuden vaativimpien töiden suorittajia, geenejä eli perintötekijöitä siirretään kasvista ja eläimestä toiseen biotekniikan avulla kokonaan uusia kasvi ja eläinlajeja luomalla, karjaa ruokitaan mikroprosessorin avulla, traktori voi tehdä työtä pellolla kauko-ohjatusti. Mikä erikoista: lapset opettavat vanhemmilleen ja isovanhemmilleen tietokoneen käyttöä.

Kaikki tämä saa varsinkin meidän ikäpolvemme ajatusmaailman mylertämään. Mihin maailma oikein on menossa, hirvitellään ekokatastroofilla, josta on kyllä tapauksia nähtävissä omassa maanosassammekin. Ja maapallolla on parhaillaan käynnissä ainakin 30 sotaa.

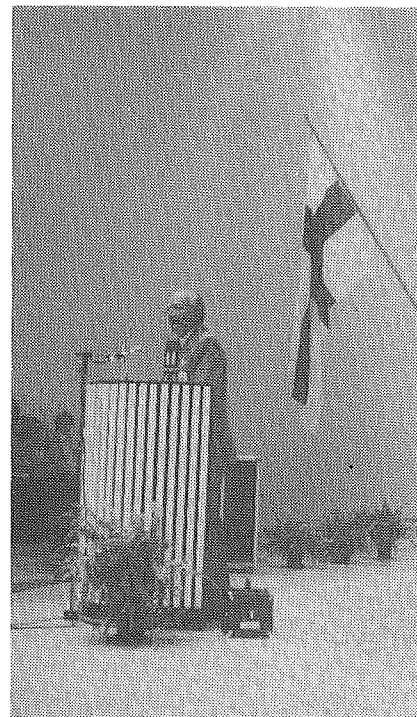
Mihin tällaisessa tilanteessa tukeutua? Ilman muuta on selvää, että kaikilla aloilla kehitys menee eteenpäin, oli sitten kysymys tekniikasta, biotekniikasta ja tieteen saavutuksista yleensä. Niin tietysti pitääkin olla. Se on erityisesti meidän pienelle maailmelle suoranainen elinehto yhä kiristyneessä kansainvälisessä kilpailus-

sa. Eri aloilla työskentelevien nuorien, myös karjalaisten, on sen vuoksi annettava kaikki voimansa kehityksen eteenpäin viemiseksi.

Mutta mitä me vanhemmat, joiden on vaikeampaa sulattaa kehityksen nopea, usein liialliselta tuntuva eteneminen.

— On sentään löydettävissä teki- jöitä, jotka rauhoittavat mielen. Maamme kuuluu nykyisin ilmeisesti ja varmastikin maapallon rauhallisimpaan osaan, jossa muualla maailmassa esiintyvät häiriötekijät ovat suurelta osin täysin tuntemattomia. Naapurien kanssa on välit hoidettu niin itään kuin länteenkin viisaasti ja saatu luottamukselliset suhteet aikaan. . . Toiseksi meillä sakkolalaisilla ovat juuret vahvasti maataloudessa. Useilla juhlissa mukana olevista ne ovat siellä vieläkin sanan täydessä merkityksessä. Maatalousväki on halki vuosisatojen ollut tämän kansan henkinen selkäranka, joka on joskus taipunut, esim. lahjoitusma- aikoina, mutta taittunut se ei ole koskaan. Ei sotienkaan aikana, joka on meidän sukupolvemme riipaiseva ja samalla katoamattoman uljas tragedia. Kolmanneksi, sakkolalaiset kuten eivät suomalaiset yleensäkään, ole taipuvaisia vouhotteluun. He ovat realistisia, hyväksyvät tosiasiat, ovat jalat tiukasti maassa eläviä. Joustavuudesta ja helpon kontaktitoimimiskyynsä vuoksi he ovat voineet melko nopeasti sopeutua evakko- paikkakunnan elämään. Heidät on siellä tunnustettu, ja he ovat ruvenneet vaikuttamaan uuden kotiseutunsa yhteiskunnalliseen elämään ja sen kehitykseen. Tampereen lähikunnissa Lempäälässä, Orivedellä, Vesilahdella, Punkalaitumella, Pirkkalassa, Juupajoella ja monessa muussa kunnassa on löydettävissä tästä selviä esimerkkejä. Sakkolalaiset eivät ole vai- puneet suinkaan itsesääliin, johon ei olisi sitäpaitsi minkäänlaista syytä.

Mutta tämän ajan nopeassa kehityksessä meillä karjalaisilla on muihin heimoihin verrattuna suuri etuoikeus: Muistot. . . Niissä me voim-

Laamasen Pien-Matti pitää juhla- puhetta.

me milloin tahansa siirtyä Suvannon varrelle vaikkapa 1930-luvun rauhalliseen ja lämpimään aikaan, palata sinne omaan onkimispaikkaamme, pähkinäpuumetsikköön, urheilukentälle Sakkolan Jäntevän jalkapallo- ottelun äärelle, Hiekkalillille, Hiidenmäenpalteelle, Kiviniemen markkinoille, Saimaa l:llä Suvannon aalloille, ahojemme säärikokoille ja mo- neen muuhun paikkaan nuoruuden lähteille.

Ja senhän me olemme tehneet, ei vain ajatuksissa, vaan myös käytän- nössä. Moni täällä mukana olijoista on tehnyt pyhiinvaellusmatkan koti- kyläänsä ja kokenut ennen kokemato- man tunteen ensimmäisten kotipi- täjän tuttujen merkkien tullessa nä- kyviin: Kiviniemen koski ja pian sen jälkeen Suvannon liplatteleva selkä, Viiksanlahden avarat maisemat, Hai- termaan tiheä asutus, Voloskan met- säinen seutu ja sitten kotikylä, Sipilänmäki. Sen ulkonäkö ei tietystikään ole sama kuin ennen, vain muutama ränsistynyt talo, sorakuoppa vanhoil- la leikkipaikoilla, mutta sireenit täy- dessä kukassa. Maisema kirkonky- lään, Karholaan, Kurikkalaan ja

”YI’puolelle” on entinen, kuin laa- ja panoraama, hyvin viljellyn näköis- tä. Käydä kirkon raunioilla, laskea kotipihan sireeninkukat veljen sankarihaudalle, etsiä sukuhautaa, tosin turhaan, Purpuan kankaalta. Tunne on valtava, mykistävä kun sen ensi kerran kokee. Sen selittämiseen sanat eivät riitä, se on koettava itse.

Siellä se on, Sakkola ja kotikylä muistoineen. Kun on kysytty, mikä vetää sinne, on vastaus useimmilla heti valmiina: Lapsuuden ja nuoruuden kultaiset vuodet, joista aika on kuluttanut ikävyydet pois, on pääsyy. Miten suuri naapurimme nyt viljelee peltojamme, on toinen syy. Mutta mitä siinä ei varmastikaan ole, ei vä- häisintäkään revanssin halua ja ha- kua. Olen täysin vakuuttunut siitä, että jokainen sakkolalainen tunnus- taan tosiasiat, jotka ovat ilmeisen py- syviä. Mutta mitä me varmaan har- taasti toivomme: pitäisi saada ovet auki vapaaseen käyntiin kotiseudul- le. Onhan nyt selvästi näkyvissä merkkejä siitä, että Laatokan Karja- laan, so. Sortavalaan ja Valamoon, olisivat lähivuosina jo ovet avautu- massa.

Mutta miten nuoret, he, joiden tehtävänä on siirtää karjalaista ja sakkolalaista perinnettä ajassa eteen- päin? Ja mikä on tänään laajemmin ajateltuna koko maan nuorison arvo- maailma? Johon monilukuiset ulko- puoliset liikkeet ja ”ismit”, pyrkivät saamaan pitävät otteet. Kuka opettaa heille elämisen taitoa, vaikeimmin opittavaa ja vaikeimmin opetettavaa.

Oma käsitykseni on, että nykyaajan nuoriso pitää vallitsevaa rauhallista tilaa maassamme itsestään selvyyte- nä, heille annettuna. Ei muisteta tai ei välitetä muistaa, millainen hinta siitä on maksettu. Isänmaan hinta oli 80.000 kaatunutta, 200.000 haavoit- tunutta, pysyvän vamman heistä saa- neita 43.000. Ikäluokasta 1917, siis tänä vuonna 70 vuoden ikään tule- vista kaatui joka 5:s. Muistetaan rau- hanteossa määrätty 300 miljoonan dollarin korvaukset vuoden -38 rahan

arvon mukaan, mikä havainnollistet- tuna merkitsee 13.440 km:n pituista yhtämittaista junaa, jossa olisi 141.490 junavaunua. Helpomman kuvan saa, jos kuvittelee 16 rinnak- kaista junaa, toinen pää Kemissä, toi- nen Helsingissä, täynnä millilleen sorvattua tavaraa. Se oli vapautem- me hinta. Miten saada nuoriso sel- västi ymmärtämään, että sillä on vas- tuu jatkossa siitä, etteivät uhraukset ole olleet turhia. Sana isänmaa on saatava nuorison elämään oikealla tavalla, ei suinkaan sotaa ihannoien, vaan jokapäiväisessä työssä kel- vollisuutensa osoittaen ja myös yh- teiskunnan asettamiin käyttäytymis- normeihin mukautuen. Karjalaiselle ja sakkolalaiselle nuorisolle Isän- maan käsite saattaa olla myös joka- päiväisessä elämässä selvempi. Var- sinkin, jos molemmat vanhemmat ovat karjalaisia, ollaan selvillä elä- män perusarvoista. Murre säilyy hel- posti, perinteet siirtyvät polvesta toi- selle, juuret ovat vankasti karjalaises- sa maaperässä, olkoonkin että se on rajan takana. Ennemmin tai myö- hemmin jokainen ihminen etsii juu- riaan kuten sanonta kuuluu. Niiden selviyttäminen ja etsiminen, ei pak- kosyöttöisenä onnistu, mutta nor- maaliin jokapäiväiseen arkielämään kuuluvana se johtaa tulokseen.

Nykypäivänä tekniikan valtavaan korostamiseen sisältyy myös suuri vaara. Kun koneet ja erilaiset tieto- koneet ottavat suorittaakseen ennen ihmiselle kuuluneita tehtäviä, on vaa- ra siinä, että ne muuttuvat palvelijas- ta herraksi hävittäen inhimillisyyden. Elektrooninen aivoteollisuuden tuo- te ei tunne sympatiaa, empatiaa, lä- himmäisen rakkautta, kotiseudun ja isänmaan rakkautta. Kehityksen tu- lee olla hallittua tällä alalla, ihmisen älyn ja tunne-elämän tulee olla pääl- limmäisinä.

Tässä juhlissa katse suuntautuu luonnollisesti tulevaisuuteen. Säilyy- kö karjalaisuus meidän jälkeemme? Se riippuu paljon myös meistä itses-

tämme. Miten nuorten vanhemmat ja me äijät ja mummot osaamme vii- saasti siirtää karjalaisen tietomme ja taitomme yli sukupolven lapsillemme ja lastenlapsille. Pitäisi osata ohjata nuoria osallistumaan monenlaiseen karjalaiseen järjestötoimintaan. Tästä on kyllä erinomaisia esimerkkejä olemassa. On ilahduttavaa todeta, et- tä kyllä nykyisellä rokkikaudella nuoret alkavat yhä enemmän hakeu- tua kehittäviin harrastusten pariin. Ja on hyvä muistaa, että karjalaisuus ulottuu vieläkin Kymijoesta Nur- mekseen, jolla alueella asuu satoja- tuhansia mie-sie-kieltä puhuvia ja joiden heimokulttuuritoiminta on vilkasta. Ja onhan meillä Karjalan Liitto ja oma Suvanto-Säätiö, joka on tehnyt korvaamatonta työtä ni- menomaan sakkolalaisen kulttuuri- perinteen kirjalliseen muotoon saat- tamisessa mm. kahden Sakkolanhis- toria-kirjan julkaisemisessa. Var- maan kaikki läsnäolijat yhtyvät sille osoittamaani kiitokseen ja toivomuk- seen siitä, että säätiön johtohenkilöt jaksaisivat resurssiensa puitteissa edelleen tehdä työtä sakkolalaisuu- den vaalimisessa. Oma toivomukse- ni on juuri toteutunut: On saatu nä- köispainos Sakkolan historian I osas- ta lapsille ja lastenlapsille annettavik- si. Olisiko jo aika ruveta kokoamaan teosta ”Sakkola tänään”? Aineistoa- han taitaisi jo olla riittämiin.

Arvoisa juhlayleisö. — Tuskinpa meistä ensimmäiseen Sakkolajuhlaan osallistuneista kukaan osasi kuvitel- la, että 40 vuoden jälkeen vietetään juhlaa entisestään kasvanein voimin. Tämä antaa lujan uskon siihen, ettei Karjalan heimo ikinä kuole eikä ko- tipitäjä jää unhotuksiin.

Mutta juhlan jälkeen palaamme muistojen rikastamina jälleen arki- siin askareihimme kukin työemme ää- reen. Useilla se on täällä Tampereen ympäristössä, johon vuosikymme- nien aikana on kiinnitty. Siitä on tul- lut uusi kotipaikka, jossa on hyvä asua.

Mutta siitä huolimatta rohkenen päättää puheeni pitäjärunoiljamme

Sakkolan siunaus

27. 7. 1987

Viides vuosikymmen on täyttymässä, kun kuljemme evakkoteitä emmekä oikein tienneet onko kirkkomme sydän missä. Nyt saimme kokea siunauksen ja tiedämme Jeesus on tässä, kun alttaritaulu oli edessä ja Jeesuksen siunaus läsnä.

Oli meillä kirkko ja koreus oli alttaritaulu rakas, missä Jeesus siunaa apostolit ja taivaan pilviin palas ja pienet enkelit hymyili niin onnellista mieltä, ettei koskaan eksyä voisi kansa omalta kirkkotieltä.

Aleksanteri Aavan runosta Kesä ja kaipaus — ottamaani kahteen säkeeseen:

”On uljaat maisemat Pirkkalan mutt’ yhtä olemme yhä vailla ne näy ei, äyräät Sakkolan ja jalka kapsa ei synnyinmailla, ei ole ahoa Laamasen, ei Kiviniemestä kirkkotietä, ja ohitse Purpuan, Lehtisen, ei meitä hautaan viedä.

Päivä paistaa ja kesä on, ja Hämeen kentillä kypsyy laiho, ja tuvan saimme jo kattohon mutt’ vierellämme vain viipyy kaiho, on niinkuin polkumme outo ois, kun rapuilta lähtee ja kaartaa mailla, ja aatos yhä kiittää pois, kuin rakkaintansa ois vailla!

Näillä ajatuksilla toivotan kaikille hyvää kesää, erityisesti sotainvalidijillemme, joiden osana on kantaa elinikäistä, itsensä vanhetessa useimmiten nuortuvaa vammaa itsensä.

Mutta vaino ja viha yllätti, tuli sota ja hävitti kaiken, joku alttaritaulun pelasti kun tilanne oli vaikein. Tämä varmaan on tahto korkeimman, että jaksaisi polvesta polveen, suku Sakkolan heimo Karjalan yhä uskoa siunaukseen.

Kesälahdelta löysimme Jeesuksen taulussa tutussa siunaavin käsin, kuin omiaan vastassa odottaen ja rohkaisten kestämaan matkalla kaiken, vaikka tie oisi vaikea mutkainen ja kulku vaivoissa vaikein.

Oli koreus karsittu ympäriltä oli poissa kullatut kehykset ja Sakkolan kirkon loisto. Oli parakkikirkossa Villalassa vain rauhasta varma toisto. Kun vaatimattomin kehyksin Jeesus taulusta katseli meitä, siinä pieninkin kulkija kiittäen tunti, kuinka Jeesus rakastaa meitä.

Nyt kiitoksen kannan korkeimmalle kun antoi armossaan nähdä, miten ihmeitä tekevä voima on jo kuvassaan Jeesus nähdä. Voimme kulkea mielin vakaisin ja nöyrinä kiittää tästä, kun alttaritaulun Jeesuskin on aina matkalla läsnä.

Eeva

Sakkola-juhla Tampereella

Takana on taas pitäjäjuhlat.

Sakkola-juhla alkoi juhla jumalanpalveluksella Tampereen Kalevan kirkossa. Tämä temppeli on rakennettu kalliolle, suoraryhtinen ja nykyi-

kossa käyneen ja sieltä poissa olleen!

Kalevan jyrävä kirkko oli juhla-kansaa tulvillaan ja hyvällä mielellä kaikki siirtyivät jatkamaan pitäjäjuhlaa Tampereen Yliopiston juhlasaliin. Päiväjuhlan osallistujat kansoitti-

siikista. Soittokuntaa johti mus.luut. Pekka Kajander. Surumarssina soitettuna ”Narvan marssin” jälkeen vietettiin hiljainen hetki Sankarivainajien ja Karjalaan jääneiden vainajien muistolle.

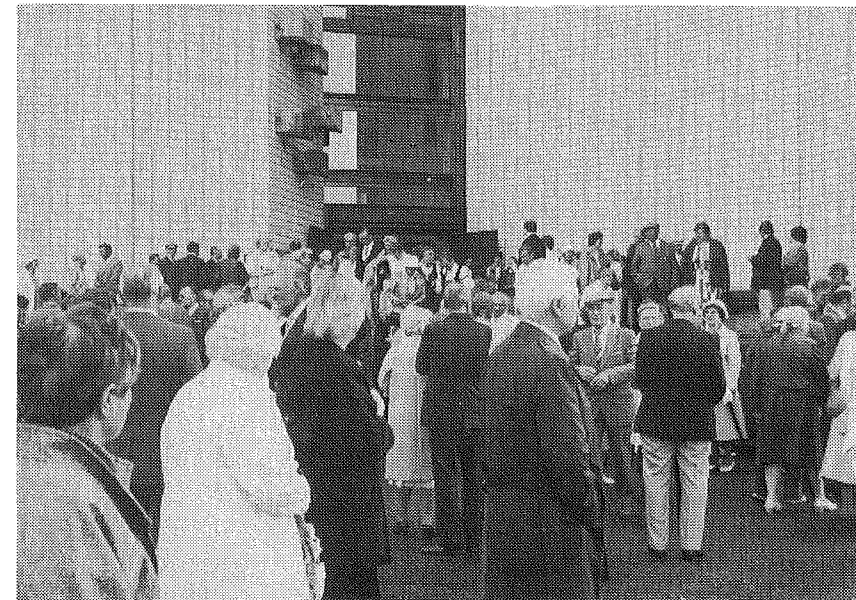
Jo ennen jumalanpalvelusta oli kunniakäynnit Kalevankankaan sankarihaudoilla ja Karjalaan jääneiden muistomerkillä. Karjalaan jääneiden vainajien muistokiven äärellä puhui Reino Volanen ja hänen puheensa on kokonaisuutena tässä numerossa.

Suvannon Seudun sivuilla on myös Martti Karosen tervetulotoivotus päiväjuhlaan, hiukan lyhennettynä tosin.

Juho-Antti Antinpoika Koiranen lauloi reippaasti yhden laulun ja sai runsaasti taputuksia suorituksestaan. Reipas otteinen poika. Mihin ehtii vielä..?

Suvanto-säätiön 40-vuotis historiikin humoristisin sanakääntein esitti Suvanto-säätiön hallituksen pj Yrjö Raaska. Lähes kaikki hänen esittämänsä ja myös pois jättämänsä asiat ovat luettavissa vihkosesta Suvanto-säätiö 1947—87.

Juhlissa oli jo myynnissä 2 painos Suvanto-säätiön kustantama teos Sakkolan historiaa I jota on täyden-

Juhlaväkeä kirkon portilla.

pia kirkkoja mutta tämän kirkon sisätilat olivat juuri sopivaa kokoa Sakkola-juhlan jumalanpalvelusta ajatellen. Saarnan sekä kirkonmenojen kuuluvaisuus oli paras mahdollinen.

Alttaripalveluksen suoritti kirkkoherra Simo Koho. Painetussa ohjelmassa oli teksti: Urut Marja Haikka. Hän oli mukana yksinlaulussa ja esiintyi myös esilaulajana, mutta ei saanut urkurin tehtävää.

Marja Haikka on maisteri, Sibelius-akatemian opiskelija ja vt kanttori Lappeenrannassa. Hänen äitinsä suku on Sakkolan Ojaniemen Lamppuja.

Rovasti Matti Hakkarainen omisti saarnassaan huomion äitinsä kotiseurakuntalaisille, meille sakkolalaisille. Saarna on kokonaisuutena parhaalla paikalla tässä numerossa. Tämä sanan julistus ansaitsee parhaan paikan. Teksti kannattaa lukea kir-

vat lähes kaikki istumapaikat ja osa sakkolalaisista jäi vielä eteisaulaan seurustelemaan omalla ohjelmallaan...

Luonnetjärven Varuskuntasoihtokunta huolehti tilaisuuden torvimu-

Kunnianosoitus Karjalaan jääneiden muistomerkillä. Martti ja Aune Karonen ja Reino Volanen.

Koirasen Antin poika, kova laulaja.

netty sankarivainajien kuvin ja muutamalla ensimmäistä painosta runsaammalla kirjoituksella jo siinä käsitellyistä aiheista. Myynti omakustannushintaan 70 mk kappale. Ei ole hinnalla pilattu! Mihin kirja tulee myyntiin, ilmoitetaan Suvannon seudussa myöhemmin.

Juhlan tanhuryhmä saapui Parkanon nuorisoseurasta. Suomen rajojen ulkopuolellakin esityksiä antanut tanhuryhmä on sakkolalaisyntyisen Aino Pokkisen os Jääskeläinen ohjauksessa ja koulutuksessa.

Väliaika kului keskustellen kahvit-

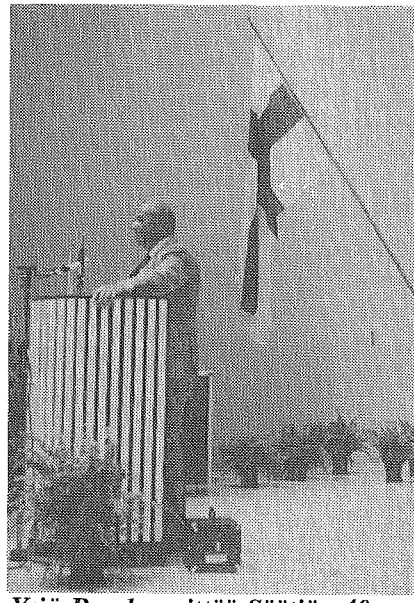
telun ohessa. Luonnetjärven varuskuntasoihtokunta jälleen soitteli ja "pisti pillit pussiin" häipyen esiintymään toiselle paikkakunnalle.

Esiintymiskorokkeelle nousivat Tampereen Sotainvalidien Veljeskuoro ja mahtavat esitykset antaen. Laatokka-laulun solistina lauloi Matti Hannula pianosäestyksellä. Veljeskuoroa johti dir-mus. Alvar Kivimäki.

Ammattikasvatusneuvos Matti Laamanen juhlapuheessaan kertoi menneestä Sakkolan seudun elämästä sekä nykyisestä ajasta... Juhlapuhe on tämän numeron sivuilla — niin hyvä, että minun sanani eivät riitä siitä kertomaan. Lukekaa ja ajatelkaa puheen antamia aiheita.

Eeva Koiranen os Jääskeläinen lausui tyttärensä ja tyttärenyttärensä kanssa Erkki Mutrun runon: Kolme Karjalaa. Tyttären ja "vunukan" nimet ovat Pirjo ja Pirkko Lindell. Lisäksi Eevan esittämä runonsa: Sakkolan siunaus on myös tässä numerossa.

Tampereen kaupungin onnittelut esitti valtuuston pj Matti Koponen. Hän kertoi jo poikasena saaneensa porsaskauppiain kautta kosketuksen Sakkolaan, sillä hänen kotinsa oli Kuopion torin laitamalla. Hänelle ojennettiin Sakkola-viiri, jonka hän

Yrjö Raaska esittää Säätiön 40-v. historiikin.

lupasi näyttää kaupungin hallituksen kokouksessa jo heti maanantaina.

Tampereen seurakuntien tervehdyksen toi kirkkoherra Simo Koho ja antoi seurakuntien lahjana upean kuvateoksen Suvanto-säätiölle. Kirkkoherra Koholle ojennettiin kiitoksen keralla teos: Sakkola tuvasta tupaan.

Juhlapuhujaa, "Laamasen Pien-Matti", muistettiin Sakkolan historian I osan toisella painoksella. Uskoi sin hänen mukanaan lähetetyn saman teoksen myös rovasti Hakkaraiselle, koska hän oli jo kiirehtinyt kohti Helsinkiä.

Sakkola-seuran, Helsinki, puolesta onnitteli pj Eila Aro. Hän ja ammattikasvatusneuvos Laamanen olivat siinä joukossa jotka saivat opintoavustuksen Suvanto-säätiön ensimmäisessä apurahan jaossa v 1950.

Juupajoen Karjalaisten puolesta onnitteli pj Pentti Pärssinen.

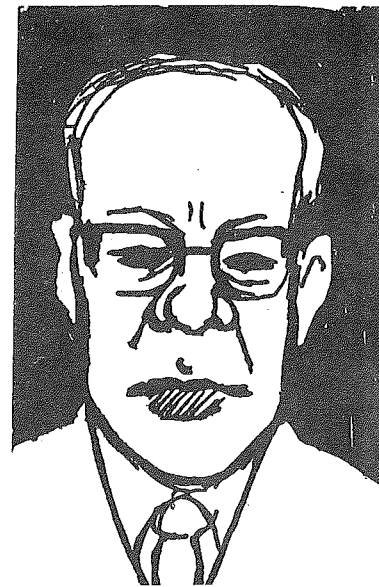
Toimittaja Viljo Ranki onnitteli Karjalan Liiton ja sen Tampereen piirin edustajana ja kiitti sakkolalaisia Karjalan Liiton hyväksi tehdystä työstä.

Suvanto-säätiön valtuuskunnan pj Eero Kurikka toivotti loppusanoissa kiittäen hyvää kotimatkaa kaikille juhlaan osallistuneille.

Maamme, yhteislaulunä päätti arvokkaan tilaisuuden.

Kolme polvea Koirasia, lausuntaesitys.

TOIMITUKSEN TUOLI

Sakkola-juhlat vuodelta 1987 ovat jälleen jääneet. Kävin vain sunnuntaina kirkossa ja pääjuhlassa, en jak-

sa lähteä valvomaan ilta-muhinoin, siksi tyydyn nykyisin päiväkuhinoihin.

Lauantain juhlinta oli lähinnä Sakkolan Sotainvalidi- ja veteraanikerhon 45-vuotisjuhlaa. Huhuja kuulin tapahtumista, mutta tilaisuuden selostuksen jätin toisten tehtäväksi, jos meille selostusta lähete-tään. Ellei löydy tästä numerosta, niin toivottavasti seuraavasta.

Tämä numero täyttyy suureksi osaksi pääjuhlan aineistosta ja muusta ajankohtaisesta aineistosta. Kertoi-vat Sotainvalidien iltajuhlassa olleen runsaasti kansaa ja samoin oli salin täydeltä päiväjuhlassa Yliopistolla.

En muista kaikkia entisiä tuttuja-kaan tuntea, ei ole ylpeyttä paremmin hölmöilyä, joten pitää oikein anteeksi anella! Näytti minusta, että petäjärveläisiä oli lähes 40 tullut tilaisuuteen, mutta hovinkyläläiset lähes saman suuruudessa sakissa olivat paikalla. Oli tullut tuollaista nuorempaakin ikäluokkaa — joka toivottavasti on lisääntyvä tapa — joka tulee kerran, hän saapuu toistenkin...

Tulee menneen kotiseudun tuntemus syvemmäksi ja sehän lisääntyy kuulemisesta ja Suvannon Seudun lukemisesta. Muistojen kori ei koskaan täyty sinne sopivat yhtäläisesti surulliset ja metkat tarinat yhteen joukkoon.

Tämäkin aika ja juhla muistutti joukostamme lähtevistä ja jo lähteneistä. Murheellisen tunteet on tummat, siinäkin tilanteessa yhteiset tapaamiset on virkistävää. Siitä syystä myös jälkeen jääneitten sukupolvien olisi syytä jatkaa Suvannon Seudun tilausta itsensä vuoksi, kotiseudun muistamiseksi ja lehden jatkuvan ilmestymisen turvaamiseksi.

Ei Suvannon Seutu ole mitenkään "kupsahtamassa", kun vain kirjoituksia saapuu, niin yritän vielä jonkin aikaa jaksaa entiseen tapaan. (Joka paikassa "höpöttävät tuhatti viittasataa", suurempi on painosmäärä ja levikki, mutta mitä siitä kehu-maan. Kun oma kiitos tuoksuu, mil-tä tuoksuu...) On aihetta, mutta annetaan hoputtamatta asiain hau-tua...

Uusia ylioppilaita

Kalevan lukio Tampere: Katja Annika Kallio. Kuvassa hän on vanhempiensa keskellä. Isovanhemmat Aini os Karttunen ja Aarne Suikkanen Sakkolan Tikansaaresta.

EDULLISESTI

- Kehystykset
- Taiteilijatarvikkeet
- Lahjatavarat
- Valokuvakehykset
- Kuvapalvelu
- Kamerat

Passikuvat HETI!

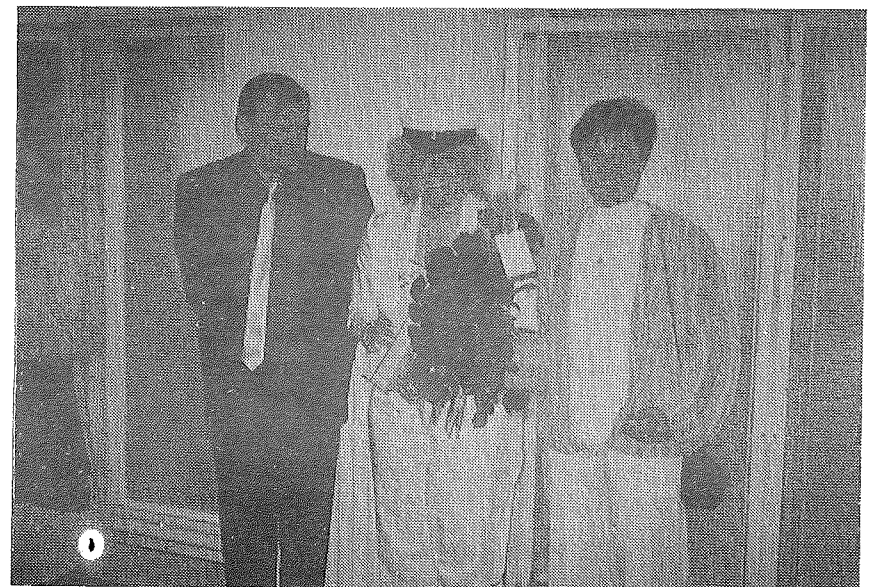
Ota osoitteeksi palveleva

**KEHYS- JA
LAHJAPISTE**

T:mi Valio Rauhala

Puutarhakatu 23
TAMPERE

Puh. (931) 128 575

Katja Annika Kallio isänsä ja äitinsä kanssa ylioppilasjuhlassa 1987.

KUOLLEITA

Kesäkuun 24. päivänä 1987 kuoli Huittisten Vanhainkodissa pitkäaikaisen sairauden murtamana Impi Anna Paukku. Siunaus toimitettiin lähimpien sukulaisten ja ystävien läsnäollessa Huhtamon kirkossa sunnuntaina 5. 7. -87. Pienimuotoinen muistotilaisuus sykähdettävien puheineen pidettiin Huhtamon koululla.

Impi Paukku syntyi Juho ja Maria Paukun yhdeksänlapsisen perheen vanhimpana lapsena 10. 10. 1909 Sakkolan Keljassa. Lapsuus- ja nuoruusvuotensa hän vietti kotipiirissä osallistuen kaikkiin maatilatalouden tehtäviin. Usein hänen osakseen tuli myös nuorempien sisarusten kasvattaminen ja kurittaminenkin.

Talvisodan sytyttyä ja venäläisarmeijojen rynnätessä pienen Suomeksemme kimppuun Impi siirtyi armeijan palvelukseen aluksi ruokala-apulaisen tehtäviin. Hän oli koko sodan ajan JR 7:n muonitus- ja huoltotehtävissä rintamalla. Erikoisesti karjakkona hän osoittautui kykeneväksi suorittaen kesäkuussa 1944 suurhyökkäyksen aikana monisatapäisen karjan evakuoimisen kotialueelle onnistuen tehtävässään erinomaisesti.

Kunniamerkkien suuren määrän, valtiolle tekemänsä rintamalla tuhoutuneen yksityisen omaisuutensa kor-

vaushakemuksen ja Aake Jermon kirjoittamien kirjojen perusteella voimme todeta, että Impi Paukku oli sotien aikana vaarallisemmissa ja raskaammissa paikoissa kuin monet rintamasotilaat. Itse hän ei juuri sotakokemuksistaan kertonut, ei ainkaan niistä pahimmista.

Sodan päätyttyä Impi oli armeijan palveluksessa vuoteen 1958 jolloin jäi sairauden perusteella eläkkeelle ja siirtyi Huittisiin äskettäin leskeksi jääneen isänsä taloutta hoitamaan. Impi tunnettiin avuliaana ja iloisena ihmisenä. Hän eli paljolti toisten hyväksi. Auliisti hän antoi henkistä ja taloudellistakin apua niille sukulaisille ja ystäville, jotka olivat avun tarpeessa. Karjalaisten ruokien valmistajana hän oli erinomainen. Erityisesti mieleeni ovat jääneet maukkaat perunakakkarat, rasvarieska ja tuhtiruisleipä.

Elämänsä 17 viimeistä vuotta Impi eli sodan seurauksena tulleen henkisen sairauden piinaamana. Ajoittain hän eli enemmän sodan ja sotilaiden keskuudessa kuin tätä päivää. Se, että me nykyiset sukupolvet voimme elää vapaassa ja itsenäisessä Suomessa, vaati monelta raskaan uhrin.

”Impi-tädin muistoa kunnioittaen, Hannu Paukku perh.

*Isänmaa kun kutsui kerran
et jäänyt Sä miettimään
Kun tuli kutsu luokse Herran
olit valmis lähtemään”*

Maria Nuora os Tiinus syntyi 26. 10. 1889 Sakkolassa, kuoli 4. 7. 1987 Kauhajoella. Hänen kotikylänsä oli Sakkolassa Haparainen ja jonkun vuoden Metsäpirtin Terenttilä.

Eino Tuokko syntyi 5. 6. 1911 Sakkolan Kaarnajoki (Taipale), kuoli 16. 7. 1987 Malmilla.

Siunaus Honkanummen isossa kappelissa 1. 8. 1987 ja muistotilaisuus Puistolankirkolla.

Helmi Pauliina Sirkkiä os Huuska syntyi Sakkolan Röykkylässä 22. 6. 1915, nukkui pois Tampereella 16. 7. 1987. Helmi avioitui ennen talvisotaa Pyhäjärvelle Toivo Sirkkiän kanssa. Heti sodan jälkeen he ostivat Helmin isän, Filemon Huuskan, kanssa Tyrväältä tilan, jota viljelivät yhdessä jonkin aikaa.

Sairastuttuaan Filemon Huuska muutti Saarijärvelle. Helmi ja Toivo jatkoivat tilan viljelemistä, kunnes lapset aikuistuivat ja muuttivat pois kotoa. Tilan myynnin jälkeen he muuttivat Tampereelle, josta tulikin Helmin viimeinen kotipaikka.

Tyyne Hakulinen syntyi 28. 6. 1916 Sakkolassa, kuoli 22. 6. 1987 Rääkkylässä. Siunaus Honkanummen isossa kappelissa 4. 7. 1987 ja muistotilaisuus Oulunkylän seurakuntasalissa.

Veljemme Veikko Koironen syntyi 14. 10. 1919 Sakkolan Kiviniemessä, kuoli 28. 6. 1987 Halikossa. Hänet siunattiin Halikon kirkossa 11. 7. 1987 omaisten, ystävien, entisten

Parhaat kiitokset Teille kaikille!

Suvanto-säätiön valtuuskunta myönsi Sakkolan pitäjäjuhljen, sekä säätiön 40-vuotisjuhlien järjestelytehtävät Sakkolan Sotainvalidien kerholle. Samalla sotainvalidit viettivät osastonsa perustamisen 45-vuotisjuhla.

Tällaiset koko maata käsittävät kaksipäiväiset pitäjäjuhljat tuhatpäisine vieraineen vaativat järjestäjiltä suuren avustajajoukon. Jo aikaisessa vaiheessa Sakkolan Kirkonkylän nuorisoseuran jäsenet lupautuivat avustamaan juhlien järjestelyissä. Heiltä saimmekin aivan korvaamatonta apua. Lisäksi suuren yleisömäärän ravitseminen juhlapaikalla vaati aivan eri henkilökunnan, joten näihin tehtäviin tarvittiin runsaat 50 henkeä. Kun tähän lisätään vielä kunnioitettavan suuri ohjelmansuorittajien joukko, saamme järjestelyhenkilökunnan koko vahvuudeksi runsaat 150 ihmistä.

Tästä kaikesta kiitämme Teitä Sakkola-juhlille osallistuneita ja kaikkia ohjelman suorittajia sekä töissä ja järjestelytehtävissä olleita suurenmoisesta avunannosta ja myötämielisestä auttamishalusta elokuun 1 ja 2 päivänä 1987 Tampereella pi-

ja nykyisten naapureiden läsnäollessa. Kaipaamaan jäivät sisarukset perheineen. Kiitämme kaikkia muistamisesta.

Alli Hyrynén syntyi 7. 12. 1917 Sakkolassa, kuoli 29. 6. 1987 TAYKS. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Kiviniemi ja viimeinen kotipaikkansa Vesilahti, jossa hän toimi maalauskirjeenkantajana postissa eläkkeelle jäämiseensä asti.

Hilkka Annikki Härkönen os Pettinen syntyi 27. 9. 1927 Sakkolassa, kuoli 15. 6. 1987 Kotkan Keskussairaala.

Kotiseudulle

*Kevät sinne taasen saapuu
Karjalahan kaunoiseen.
Missä lasna laulettiin
sekä leikit leikittiin.*

*Käet siellä kilvan kukkui
sekä linnut liversi.
Siellä vaarat, valkovuokot,
Mit' ei missään muualla...
Siellä taivas sinisemmin
siinsi kilpaa sinivuokkojen.*

*Lehdot siellä leppeästi,
kevät tuules soitteli.
Odotellen kesää kohta
saapuvaa.*

*Sinne aina joka kevät
unelmissain matkan teen.
Kuljen kujat, sekä polut.
Vaarat myöskin vaellan.*

*Kaunis olit kotiseutu.
Kiitos siitä Luojalle!*

Marjamatka

*Marjamatkan nyt mä teen
kauas, lapsuus maisemiin.*

*Tuossapa: Ahomansikka makea,
mustikka mukiin menevä,
puolukka punainen marja,
mämmimarjana mainio.*

*Karpalo — hieman karvas,
syksyn marja viimeinen.
Vaan kun halla vähän haistoi,
pakkanen poskensa punaisi.*

*Jopa muuttui marjan maku,
makoisaksi, maistuvaksi.
Kelpas siitä keitot keittää
sekä mehut mehustaa...*

*Sinne jäivät marjamaat.
Toiset, niistä nauttikaa!*

Taimi Finni
Suolahti

dettyjen Sakkola-juhlien onnistumiseksi.

Näin Sakkolan Sotainvalidit halusivat omalta pieneltä osaltaan olla vaa-

limassa sakkolalaista perinnettä ja kotiseudun muistoja.

Juhlatoimikunnan puolesta

Martti Karonen

HAITERMAAN—PANNUSAAREN—LUPRAN

kyläläiset ja heidän perheenjäsenensä ovat tervetulleita yhteiseen kyläjuhlaan, joka pidetään Lempäälän kirkonkylässä Mikkelinpäivänä 4. 10. 1987.

Aluksi osallistutaan yhteiseen jumalanpalvelukseen Lempäälän kirkossa klo 10 ja sen jälkeen suoritetaan kunniakäynti Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä.

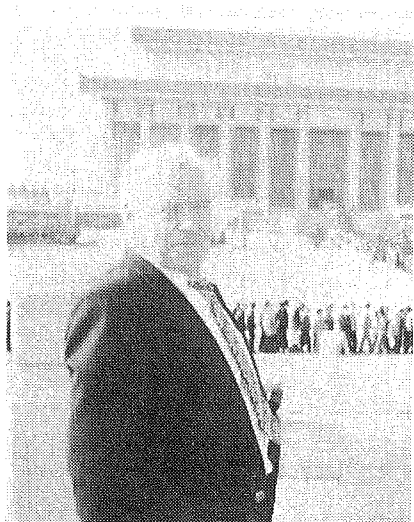
Kyläjuhlat jatkuvat Lempäälän seurakuntatalossa välittömästi yhdessäolon ja aterioinnin merkeissä.

Ruokailukustannus 30 markkaa henkilöä.

Aikaisempien kyläjuhlien tapaan tulee pääosan ohjelmasta muodostamaan osanottajien keskinäinen tarinointi ja kuulumisten kertominen. Tuleehan edellisestä kyläjuhlasta kuluneeksi jo kolme vuotta.

Toivottavaa on kuitenkin myös se, että joku tai useammatkin vaurautuvat esiintymään juhlassa esittäen musiikkia, lausuntaa tai muita puheenvuoroja.

Järjestelytoimikunta toivoo runsasta osanottoa ja rattoisaa yhdessäoloa.

Väinö Tenkanen täytti 70 VUOTTA 21. 5. 1987, joskin vuosijuhlan vietto tapahtui poikkeuksellisesti Kiinan muurilla, hyvin kaukana nykyisestä kotipaikastaan Vantaalta. Sakkolan Karholassa syntynyt Väinö Tenkanen ("Lak' Jussin poika") vietti syntymäpäiväänsä toisella puolen maapalloa. Kun on kovasti kiinnostunut maailman historiasta, niin missä olisi parempi juhlaa syntymäpäiväänsä kuin Kiinan valtakunnassa?

Hän matkusti turistiryhmän mukana ja huomattavimmat matkailukohteet Kiinassa olivat Taivaallinen aukio, mausoleumi, palatsit, suuri ihmispaljous, liikenne, maailman suurin satama, kuparikaivokset... Paljon puhutusta "maan alaisesta armeijasta", veistoksista, ei saanut ottaa kuvaakaan.

Ennen tätä matkaansa Väinö Tenkanen on käynyt lähes jokaisessa maassa Keski-Euroopassa, Kuubassa, Israelissa ja tuli vuoroon matka Kiinaan.

Me, Sakkolan Sotainvalidi- ja veteraanikerholaiset toivotamme Onnea ja Menestystä uudelle vuosikymmenelle, onhan Väinö ollut kerhon toiminnassa mukana ja ottanut osaa moniin tehtäviin näissä harrastuksissa.

Hyvää terveyttä ja toiminta tar-moa sekä onnittelut näin hieman myöhästyneenä!

LL

Vuosia täyttäneitä

60 VUOTTA täytti 7. 8. 1987 konttorinhoitaja Esko Kallonen Lempäälän Kuljussa. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Lapinlahti.

Siirryttyään heti jatkosodan jälkeen Lempäälän Kuljuun, hän maanviljelyksestä luovuttuaan on kolmatkymmentä vuotta toiminut Lempäälän—Viialan Kuljun konttorin esimiehenä.

Toimen lisäksi hän on osallistunut Lempäälässä vuosikymmenet kunnalliseen ja seurakunnalliseen elämään kirkkoneuvoston ja talousneuvoston jäsenenä sekä 20 vuotta kunnan tilientarkastajana.

Hän on myös Suvanto-Säätiön hallituksen vpj ja valtuuskunnan. Hän on aktiivisesti ollut mukana myös Lempäälän Karjalaisten toiminnossa.

Vapaa aikojen harrastuksena on hänellä kirjallisuus sekä joka vuotiset Lapin retkeilyt.

90 VUOTTA täytti 28. 7. 1987 Alma Kelo os Viskari Pirkkalassa. Hän on Sakkolan entisen suntion Il-

mari Kelon vaimo. Hänen entinen kotikylä oli Sakkolan Karhola. Nykyisin hän on Pirkkalan kunnalliskodissa.

80 VUOTTA täytti 4. 8. 1987 Tyne Maria Welling os Tuokko Pirkkalassa. Hänen entinen kotikylä oli Sakkolan Viiksanlahti.

75 VUOTTA täyttää 25. 11. 1987 Eino Kuisma Jyväskylässä. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Haimermä.

70 VUOTTA täytti 1. 5. 1987 Martta Villi os Huuska Punkalaitumella. Kotipaikka Sakkolassa Röykylä.

60 VUOTTA täytti 18. 7. 1987 Irja Mäkinen Punkalaitumella. Entinen kotipaikka Sakkolan Röykylä.

60 vuotta täytti 1. 8. 1987 Maila Hepovaara os Hännikäinen Nokian Joenpohjassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Lupa.

60 VUOTTA täytti 16. 8. 1987 Toimi Virolainen Vesilahden Laukon kylässä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Hovinkylä. Hän kuuluu Vesilahden osuusmeijerin hallitukseen ja harrastuksena on ollut kilpahiihto ja vieläkin on mukana metsästysseuran toiminnossa.

50 VUOTTA täytti 23. 6. 1987 Ali-valetsihteeri Martta Ah-tisaari. Virkatehtävät eri puolilla maailmaa ovat tehneet hänestä tunnetun "maailman kansalaisen". Nykyinen asuinpaikkansa on New York'issa.

Korpilahden kost'reisu

Meillä, pienellä joukolla Haparaisten kyläläisiä oli ilo käydä Korpilahdella kostissa. Edda Paavola (os Kuorikoski) oli kutsunut meitä, entisiä kotikyläläisiä, vieraakseen kesäpaikkaansa Korpilahden Niittyniemeen.

Niinpä me sitten sateisena lauantapäivänä 26 pv kesäkuuta läksimme köröttelemään kohti Keski-Suomea. Meitä oli pikkubussissa 8 henkeä, kuljettaja yhdeksäs, täältä Lempäälästä ja lisäksi Torttilat Hausjärveltä omalla autollaan.

Eikä meitä sade haitannut. Lossilakin kuljettiin yli järven ja osattiin perille, kun oli niin hyvin tie neuvottu.

Saavuimme Niittyniemeeseen, ihan koskemattoman luonnon keskellä järven rantaan, missä isäntäväki oli jo meitä odottamassa ja vastaanottamassa lämpimästi halaten. He esittelivät meille "Piikansa ja Renkinsä" (ystävänsä) jotka he olivat kutsuneet meitä passaamaan. He kaikki olivat niin herttasta väkeä, että tuli heti alkuun oikein lämmin ja kotoinen tunnelma.

Juottiin tulokahvit ja rupateltiin vähän aikaa, niin jopa Edda lähti meitä viemään päivälliselle vähän matkan päähän Pohjola-nimiseen taloon. Se olikin elämys. — Tultiin kuin toiseen maailmaan! Käytiin ihan kalevalaiseen pöytään, Pohjolan pitoihin. Iso tupa, pitkä pöytä täynnä herkkuja, ei niitä kaikkia millään

jaksanut maistaakaan. Oli pitkä pöytä tuvassa, missä syötiin ja iso uuni-kin lämmitetty niin, että tuntui oikein mukavan lämpöiseltä.

Talon tytär tutustutti meidät vielä talon toisiin huoneisiin ja talomuseoon. Museo oli piharakennuksen kahdessa kerroksessa. Talon isäntä oli ollut veistotaiteilija ja niin oli näkyvissä tuvassa ja museossa monta akkaa ja ukkoa, museossa oikein iso Akka ja Ukko.

Viehättävä tutustumiskohde oli Pohjolan talokin. Pohjolasta tultua tutustuttiin taas Niittyniemen paikkoihin. Käytiin katsomassa rantasauna ja kaunis saunakamari. Oli myös savusauna, jossa suurin osa joukostamme kävi kylpemässä ja myös uimassa järvessä.

Oli myös tynnörisauna kamareineen ja talon yläkerta, josta jo osa joukostamme varasi petipaikan yök-

SAKKOLAN VISKARIEN SUKUKOKOUS

Viskarin suvun sukkokous pidetään tänä vuonna Orivedellä Mikkelinpäivänä 4 päivänä lokakuuta 1987. Jumalanpalvelus Oriveden kirkossa klo 10 ja 11.45 on kunnianosoitus Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä. Sukukokous alkaa klo 12 Oriveden seurakuntakeskuksessa.

Heimo Viskari

60 VUOTTA täytti 3. 7. 1987 Mirjam Linnea Kallonen Vantaalla. Hän on Sakkola-seuran, Helsinki, perustajajäsen ja seuran ensimmäisen pitkäaikaisen seuran isännän Urho Kallosen puoliso. Mirjam haluaa kiittää kaikkia onnittelijoitaan Suvannon Seudun välityksellä.

Sakkola-seura kävi tuomassa onnittelunsa puheenjohtajansa Eila Aron johdolla.

- Passikuvat heti — otamme myös valokopiot
- Nopea filminkehityspalvelu, jopa tunnissa
- Laaja tarvevalikoima: Kameran, projektorit, filmit, kehykset
- Valokuvaaja tilattavissa eri tilaisuuksiin, studiokuvauksia

Lempäälän Kuva ja Tarvike

om. Tapio Kuisma, Sirvalahti P. 751 659

si. Iltaa lähdettiin viettämään Riiheen. Riihi oli laitettu takahuoneeksi, siellä oli pöytä ja penkit. Riiehen parsilla oli petipaikat, joissa voi nukkua. — Siellä riihitakan lämmössä, kynttilän valaistuksessa, aukenivat muistojen kerät.

ja muitakin jotka ulkomuistista osatiin. Oli mukana hyviä laulajia, että heitä oli ilo kuunnella. Olihan joukossamme oma "satakielemme" Torttilan Aune (os Viskari).

Välillä pyöriteltiin muistojen kerää edestakaisin.

Haparaisten kyläläisiä Korpilahden retkellä. Oikealla istumassa emäntämme Edda Paavola os. Kuorikoski.

Kekin Väinöllä oli ensimmäinen muistikuva Eddasta vuosisadan alkupuolelta, kun yhdessä Paason Einon kanssa lauloivat Haparaisten koulula äitienpäiväjuhlassa "Oi muistatko vielä sen virren..."

Aloitimme tämänkin tilaisuuden tällä samalla laululla. Seurasi monia Karjala-aiheisia lauluja ja laulettiin myös Keski-Suomen kotiseutulaulu

Riihestä siirryttiin keittiöön iltapalalle ja aikamme rupateltuamme yksi ja toinen väsyi yöpuulle. Kekin Väinö autokuskin kanssa menivät riihitontuksi parsille ja hyvin sanoivat nukkuttaneen.

Aamulla taas kahvin tuoksu alkoi kutittaa nenää ja se toi kaikki keittiöön nauttimaan aamukahvia hyvien pullien ja pipareiden kanssa.

Kahvinjuonnin lomassa kajautettiin vielä komeasti Nuorisoseuralaismarssi, jonka sanat jokainen osasi ulkoa ja muisteltiin nuorisoseuratoimintaa kotikylässä Haparaissa.

Kahvin jälkeen alettiin jo kasata kampeita ja varustautua kotimat-kalle. Sadekin oli lakannut ja kokoonnuimme vielä pihalle valokuvaan.

Siinä pihanurmikolla, lintujen viertäissä ympärillä, kaihoten kotikyläämme lauloimme vielä "Jo Karjalan kunnailla lehtii puu..." ja olimme mielestämme valmiita lähtemään kotimatkalle. Mutta, eikös mitä? Emännät olivat vielä laittaneet meil-le lähtöaterian, ihanaa savukalaa, munavoileipiä ja oikein suussasulavaa ohraryynipuroa.

Näin sitten kylläisinä ja hyvällä mielellä, monin halauksin ja kiitoksin viimein päästiin lähtemään kotimatkalle.

Edda oli ottanut kopiot vanhasta valokuvasta: Vuosisadan alun kansakoululaiset Viskarin Aapron talon seinustalla — ja ne hän antoi meille kotiin tuliaisiksi ja muistoksi.

Olimme kokemastamme kovin iloisia ja onnellisia ja minusta tuntui, että ilo oli molemminpuolista. Meille jäi niin hyvä maku suuhun, kun saatiin haastaa ja laulaa ja tutustua täl-läiseen luonnonihanaan paikkaan, herttaisen, ystävällisen isäntäväen ja heidän ystäviinsä keskisuomalaisiin! Tätä kost'reissua muistellaan vielä vuosien perästä. Kiitos Korpilahden Ystäville!

Kost'reisulaisii puolest

SK

Φ

TÄMÄN PÄIVÄN PANKKIPALVELUA
— PERINTEISIIN NOJAUTUEN —
LEMPÄÄLÄSSÄ JA VIIALASSA
PAIKKAKUNNAN JA JÄSENTEN PARHAAKSI

Lempäälän-Viialan
Osuuspankki

Φ

Tyyne-Kerttu Virkin juhla

Täyttäessään 80 vuotta 5. 6. 1987 käsityöneuvos Tyyne-Kerttu Virkki joutui moninaisten onnittelujen ja huomionosoitusten kohteeksi. Jo varhain aamulla samassa talossa asuva majuri Aaro Asikainen tuli onnittelemaan viulun sävelin.

Kello 11 alkoi vastaanotto Vokki-Virkissä, jonka sisäänkäynnin edusta oli somistettu pienin koivuvin ja Suomen lipuin. Sisälle astuttuaan vieras pääsi heti aitoon kesäjuhlan tunnelmaan Kimmo Kolan, tämän vuoden Suomen harmonikkakilpailun kolmannen palkinnon saaneen opiskelijan, soittaessa taustamusiikkia.

Onnittelijoita tuli jatkuvana "nauhana": järjestöjen, yhdistysten ja yhteisöjen edustajia, sukulaisia, ystäviä ja tuttavita. Hymyilevä päiväsankari otti heidät vastaan sisarentyttärensä, maisteri Eeva Melonin ja osastopäällikkö-muotitaiteilija Liisa Valliojan, perinnetapahtumien vokkivirkkiläisen avustajan, kanssa.

Musikaalisena ja musiikkia aktiivisesti harrastaneena Tyyne-Kerttu Virkka halusi ilahduttaa vieraitaan

konserilla. Sen arvokkaasta ohjelmasta vastasivat tähtitaiteilijat: Viipurin Lauluveikkojen 10-miehin ryhmä Martti Neuvosen johdolla, laulajatar, Raita Karpo, pianisti-laulajatar Päivi Nuottamo, laulunopettaja Mikko Pasanen ja Aaro Asikainen.

Tilaisuudessa paljastettiin käsityöneuvos Tyyne-Kerttu Virkkiä esittävä pronssiveistos, jonka oli tehnyt ku-

vanveistäjä Maila Salonen. Paljastuspuheen piti muotoilujohtaja Esa Kolehmainen:

"Arvoisa Päiväsankari, Tyyne-Kerttu Virkki-Säätiön hallituksen jäsenenä minulla on mieluisa tehtävä esittää Sinulle onnittelut pienen juhlapuheen muodossa. En pidä itseäni pätevänä luomaan asiaan kuuluvaa katsausta Sinun elämänvaiheisiisi Sakkolasta Eestiin ja Aunuk-

Käsityöneuvos Tyyne-Kerttu Virkki kiittää kuvanveistäjä Maila Salosta ja paljastuspuheen pitäjää, muotoilujohtaja Esa Kolehmaista.

Säteilevä Raita Karpo Sakkolan puvussaan lauloi jälleen sydämeen käyvästi. Häntä säesti laulunopettaja Mikko Pasanen.

seen. Niistä olemme sitä paitsi voineet lukea tämän päivän sanomalehdistäkin. Sen sijaan aion peilata Sinun pitkäa ja ansiokasta toimintaasi käsityön, taideteollisuuden ja karjalaisen kulttuurin merkkihenkilönä tämän päivän haasteita vastaan.

Voisi äkikseltään luulla, että tänään on ajaututtu kauas niistä ihanteista, jotka ovat tyypillisiä Sinun toiminnallesi. Sanotaanhan tätä aikaa kovien arvojen, automatiikan ja kansainvälistymisen vuosikymmeneksi. Lähemmin tarkasteltuna asioilla on kuitenkin monet, usein yllättävätkin puolensa:

Samalla kun maamme kansainvälistyminen myönnetään taloudelliseksi välttämättömyydeksi, on alettu kantaa huolta kansallisten ominais-

Sakkola-Seura ry:n onnittelijat, varapuheenjohtaja Aulis Airta ja sihteeri Irma Airta sekä taiteilija Eka Karppanen, jotka luovuttivat Tyyne-Kerttu Virkille Karjalaisen Siirtoväen Muistomitalin. Onnittelijoita ottivat vastaan päivänsankarin kanssa maisteri Eeva Meloni (oik.) ja osastopäällikkö-muotitaiteilija Liisa Vallioja.

piirteitten katoamisesta. Pienen maamme kulttuurin, myös esinekulttuurin on havaittu olevan vaarassa. Tämä on nostattanut uuden kiinnostuksen perinteiden vaalimiseksi, samaan tapaan kuin Karjalan siirtolaiset ryhtyivät sodan jälkeen vaalimaan uhanalaisia, karjalaisia perinteitään. Teollisuuden rakennemuutos on eräs päivän iskusanaja.

Se tuonee mukanaan yksilöille sekä mahdollisuuksia että uhkia. Automaatio- ja tietoyhteiskuntaan siirtyminen merkitsevät ihmisille lisääntyvää vapaa-aikaa, usein ehkä pakollista vapaa-aikaa, kun työtä ei riitä aina kaikille. Tämä merkitsee erilaisten harrasteitten nopeaa lisääntymistä. Uskallan ennustaa, että käsityön harrastus kodeissa tulee tämän myötä voimakkaasti kasvamaan.

Ehkä kiinnostavin päivän kehityspiirteistä on ihmisen pyrkimys yksilöllisyyteen kollektivismin sijasta. Pieni on jälleen kaunista, ja yksilöllinen, inhimillinen vielä kauniimpaa. Tämän voimme todeta mm. lisääntyvästä kiinnostuksesta 40- ja 50-lukujen taide-esineitä kohtaan. Suuntaus on omiaan suosimaan myös nykypäivän korkealuokkaisia taide-esineitä ja taide-käsityötä.

Kunnioitettu Käsityöneuvos, hyvä Ystävä! Ne elämänaalueet, joilla Sinä olet tehnyt suuriarvoista työtä vuosikymmeniä, näyttävät olevan taas vahvassa myötätulessa. Siitä voimme kaikki olla tänään iloisia ja juhlistaa Sinun merkkipäivääsi paljastamalla taiteilija Maila Salosen suunnitteleman, Sinua esittävän taidete-

oksen.”

Tyyne-Kerttu Virkki kiitti lämpimin sanoin puhujaa ja kuvanveistäjää. Juontaja, toimitusjohtaja Martta Ritvanen tiedotti, että ystävien lahjana oli lyötetty Tyyne-Kerttu Virkille mitali, jonka oli tehnyt kuvanveistäjä Maila Salonen. Hän totesi onnittelijoiden piiriin olleen todella laajan. Valtavasti sähkösanomia ja adresseja oli tullut kaikkialta Suomesta, Eestistä ja Kanadasta. U.S.A.:sta oli tullut yksi adressi, joka oli aivan erikoisesti liikuttanut Tyyne-Kerttu Virkkiä. Suurlähettiläspari Keith ja Raija Leena Nyborg olivat lähettäneet aivan upean, kauniin runon, jonka Martta Ritvanen luki konserttiyleisön suureksi ihastukseksi.

Lopuksi Tyyne-Kerttu Virkki kiitti esiintyjä ja yleisöä sekä kutsui kaikkia mukana olleita syntymäpäiväkahville. Siellä niin kuin konserttisakin vallitsi välitön sydämellinen tunnelma.

Aili Tuhkanen

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Pienkonekorjaamo NUORA-MOTOR

Härmälänkatu 15, TAMPERE
Puhelin 931-654 411

Perämoottorit Ruohonleikkurit Moottorisahat sekä muut polttomoottorikoneet

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI PUH. (935) 81204

VALMISTAMME M.M:
TERÄSRAKENTEITA, OVIA JA IKKUNOITA
ALUMIINISIA OVIA JA IKKUNOITA
KORISTETAKOTOITA

Höppön tarina

Tämän tarinan sankarina on hevonen, nyt jo lähes sukupuuttoon häviävä suomalainen työhevonen.

Keväällä 1959 syntyi Sakkolan Arkontanhuasta kotoisin olevalle veljekset Lopusella Kurussa tammavarsa, joka väriltään eli ”karvaltaan” karjalaisittain sanottuna oli vaalean rautias, liinakko, piirtopää, ja nimeksi annettiin Höpö.

Sen sukujuuret isän puolelta juontavat karjalan kuuluisaan Uljaan-Poikaan ja toiseen kuuluisaan ravuriin, pohjanmaalaiseen Murtoon. Emä oli 1940-luvun lopulla Pohjois-Hämeessä tunnettu juoksijatamma Sirpo, jolla allekirjoittanutkin monet palkinnot aikoinaan ajeli.

Huolimatta vahvasta ravuriperimästä Höpö itse ei ollut juoksijatyyppeä, sillä se kehittyi rakenteeltaan vankaksi ja tukevaksi, vaikka korkeutta ei kovin paljon tullutkaan. Luonne oli säyseä ja rehellinen, mitä nyt joskus vieraalle vingahti, vaikkei sillä mitään pahempaa tarkoittanutkaan. Höpö oli ennenkaikkea peräänantamaton kuormanvetäjä ja hyväksyttiin työhevosten kantakirjaan toisella palkinnolla ja samalla lisättiin nimeen tuo toinen p-kirjain Höpö.

Varsinaisen ”elämäntyönsä” Höpö suoritti kuorman vetäjänä puutavarankuljetuksessa eli metsänajossa paremmin sanottuna. Omistajansa Eenokki Loposen muutettua v. 1960 Juupajoelle se tämän taitavasti käsittelemänä kahdenkymmenen vuoden ajan joka talvikausi veti metsästä ulos lähes 1000 m³ puutavaraa silti pysyen aina hyväkuntoisena ilman minkäänlaista tapaturmaa tai edes verinaarmua jaloissa.

Erikoisesti sen jalkarakenne oli ihmeellinen ja vertaansa vailla. Sillä jokainen metsässä hevosen kanssa liikunut tietää mitä hankikeli, tuo jäänkovaksi suojan jälkeen kovettunut

hangen pinta hevosen jaloille aiheuttaa, mutta Höppön jalkoihin sillä ei ollut mitään vaikutusta. Kun muut hevoset jouduttiin panemaan lepoon hankihiertymän takia, niin Höppö porskutti mistään välittämättä ilman pienintäkään naarmua jaloissa.

Erikoista oli myös sen ihmeellisen pitkään kestänyt työkuunto, sillä vielä 25-vuotiaana viimeisenä työtalvena siinä ei huomannut suurempia heikkenemisen merkkejä.

Uskon, että Höppön suorittama työpanos puutavaran ajossa on sen pituus huomioon ottaen ainutlaatuinen, uskallampa melkein sanoa, että se on ennätyksellinen?

Kovan työn lomassa Höppö ehti myös jatkaa sukuaan, sillä se varsoi kolme kertaa ja viimeisen varsan kautta se on periyttänyt sukunsa mainiot juoksijan lahjat. Jos kenelle ravikilpailujen tuloluettelosta on osunut silmään sellaiset tähti juoksijajoukko kuin Ville Vekkuli, Ville Vekseli ja Ville Vikkelä, niin näiden emänemä on Höppö.

Viimeiset viisi elinvuottaan Höppö sai viettää hyvin ansaitsemiansa eläkepäiviä omistajiensa lemmikkinä hyvässä hoidossa. Vielä kesällä 1985

se juoksenteli kepeästi laitumella, mutta talven tultua vanhuuden kankeus alkoi kuitenkin jo vaivata, eikä makuulta ylös nouseminen enää tahoton onnistua ilman apua. Niin se jouduttiin päästämään ikuisille laitumille puoli vuotta vaille kolmenkymmenen vuoden ikäisenä ja Höppön tarina oli päättynyt.

Isäntäväki osui varmasti oikeaan todetessaan hieman haikeana, että tällaisen hevosen jälkeen tuntuu kuin perheenjäsen tai pitkäaikainen ystävä olisi lähtenyt.

Olavi Loponen

Uusia ylioppilaita

Korjaus: Lempäälän lukio Leena Pilvinieniemi. Äiti Kaarina, o.s. Paake-li. Oikea tyttönimi on Kaarina Urpanen.

SAKKOLAN HISTORIA

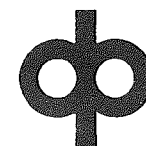
Toinen, uusittu painos Sakkolan historiaa on nyt saatavana, samoin on vielä runsas varasto kirjaa: Sakkolan kylät tuvasta tupeaan. Kirjoja on saatavana: Lempäälän-Viialan Osuuspankki, Lempäälä ja Kulju (Esko Kallonen), Eero Kurikka, Huhtamo puh. 932/645 06, Uuno Pulakka, Ruovesi puh. 934/760 21, Anneli Kuisma, Eino Koiranen ja Esteri Loponen, Lempäälä.

Postitilaukset: Elli Pulakka, Lempäälä puh. 931/751 241. Ainoastaan Elli Pulakka lähettää postilähetyksinä.

Hinnat: Sakkolan historiaa II 70,—, Sakkolan kylät tuvasta tupeaan 110,—. Postilähetyksistä lisäksi lähetyskulut. Myyntipisteitä järjestetään lisää ja niistä ilmoitetaan Suvannon Seudussa.

NYT ON TILAISUUS HANKKIA EDULLISESTI LAHJAKIRJOJA!

Tauno Hynnä
37550 MOISIO

**TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI**

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

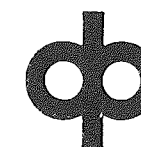
voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

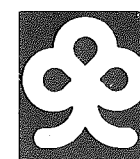
A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

VESILAHTI — Puh. 931-739 541

**VESILAHDEN
OSUUSPANKKI**

**joustavaa
pankkipalvelua**

Tampereen Aluesäästöpankki

auttaa — neuvoo — palvelee

**LEMPÄÄLÄN
PELTITYÖ**
OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 751886 (verstaaseen)
Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

**SUVANNON
SEUTU**

Suvannon ympäristön kotiseutu-
lehti, ilmestyy 1988 8 kertaa
vuodessa.

Tilaushinta 50 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm

Toimituksen ja konttorin osoite
37370 NARVA. Puhelin
(931) 734 843.

Postisiirtotili TA 430763-1

Pankki Vesilahden Osuuspankki
37370 NARVA. Käyttötilin numero
551 105-42772.

Vastaava toimittaja
Viljo Purontaa.

Toimituskunta Helmi Uosukainen,
Uuno Pulakka, Eero Koppanen ja
Väinö Kekki.